

NOVINY

KRAKOVAN A BOŽICE

-PROSINEC 1993

VYDÁVÁ : OÚ KRAKOVANY

č. 3

VÁNOČNÍ ZVONEČEK TISE ZVONÍ

V POKOJI JEDLIČKA LESEM VONÍ

Čas letí a opět jsou zde vánoce. Svědčí o tom předvánoční ruch na ulicích, v obchodech, vánoční výzdoba ve výkladních skříních, prodej vánočních, stromků a mnoho dalších jevů typických pro přicházející vánoční svátky.

Tradice vánočních svátků je velmi stará a má svůj počátek již ve 4. st. a od té doby jsou vánoce svátky celého křesťanského světa a udržují se v různých zemích v různých podobách. Během let byly obohaceny o rozličné lidové zvyky, které byly předávány z pokolení na pokolení a tak se zachovaly dodnes.

Jedním z nich je tradice betlémů. Biblický příběh mudrců z východu, kteří přinesli do Betléma dary a klaněli se narozenému Spasiteli, inspiroval lidové tvůrce k znázornění této události. V naší zemi je mnoho lidových betlémů. Nám nejznámější je betlém v Třebechovicích pod Orebem, dílo lidových řezbářů. Je to unikátní dílo, betlém, který byl vystavován na světové výstavě v Montrealu.

Mnohem mladší tradicí má vánoční stromek, bez něhož bychom si již vánoce nedovedli představit. Je lhostejno zda malý, či velký, borovička, smrček, jedle nebo umělý stromek. Vánoční stromek ověšený ozdobami vytváří spolu s betlémem, svíčkami a prskavkami pravou vánoční atmosféru. Kouzlo vánoc provoněné purpurou a "frantíky" rozehřeje snad každé lidské srdce, které jihne při líbezných tónech vánočních koled a melodií.

Nemůžeme však opomenout krásnou vánoční tradici - dárky pod stromeček. Je třeba mít na paměti, že větší radost dobrému člověku působí dávat, než dostávat. Největší radost z dárek mají děti. Chvilky, kdy děti rozbalují dárek, je jedním z nejmilejších okamžiků. Množství a finanční hodnota dárek není nikdy zárukou množství radosti. Existuje dokonce dárek, který nemůžeme koupit a nelze jej položit pod stromeček. A přesto bychom jej měli dětem nadělit. Je to čas pro ně - pro děti. Čas, kdy si rodina hraje a baví se společně. Jsou to chvíle rodinné zábavy, kterým nemůže konkurovat žádný televizní program, video ani luxusní hračky. Dejme tedy dětem tento dárek a radujme se z jejich rozzářených očí.

Na Štědrý večer zasedá rodina pohromadě ke štědrovečerní večeři. Vzpomíná a myslí na ty, kteří jsou v tuto chvíli mimo domov a zejména pak vzpomíná na ty, kteří se vánoce nedožili. Je třeba rovněž pomyslet na lidi a děti těch zemí, kde jim válka a hlad nedovolí prožívat vánoce v lásce a pokoji.

V průběhu večera se provádějí různé krajové zvyky, tak jak jsou v rodinách známe. Večer pak vrcholí rozbalováním dárek, poslechem vánočních melodií a končí vánoční mší s přáním :

POKOJ LIDEM DOBRÉ VŮLE.

ZPRÁVY A INFORMACE

OBECNÍHO ÚŘADU V KRAKOVANECH

Dnešní zprávy a informace lze rozdělit do dvou částí. V první části budete informováni o problematice spojené se zavedením popelnic v obci a s probíhajícím konkurzním řízením na projekt ČOV / čistírna odpadních vod / včetně kanalizace. Ve druhé části vás seznámíme s problematikou týkající se optimálního využití nemovitého majetku obce. Nejprve však přikročíme k první části dnešních informací.

PROČ SE PŘIPRAVUJE ZAVEDENÍ POPELNIC V OBCI ?

Vše co se týká chystaného zavedení popelnic v obci bylo projednáno na říjnové veřejné schůzi OZ a následně zveřejněno ve všech obecních vývěskách. Shora uvedená podrobná zpráva je ve všech obecních vývěskách dodnes. Z tohoto důvodu bude naše dnešní informace velmi stručná. Zákon o odpadech stanoví, že veškeré skládky provozované bez stavebního povolení / to jsou na okrese všechny s výjimkou Radimi / musí ukončit svoji činnost nejpozději do 31.8. 1996. Do tohoto data mohou být skládky provozovány na základě výjimky ze zákona. Za tuto výjimku ze zákona musí provozovatel skládky /v našem případě obec / každoročně platit MZP penále - poplatky. Tyto poplatky činily v r. 1992 - 7500 Kč, v r. 1993 - 26 000 Kč. V případě dalšího provozování skládky by činily v r. 1994 - 78 000 Kč. Jistě chápete, že nemůžeme tímto způsobem "vyhazovat" obecní peníze. Původně jsme počítali s tím, že na zálabské straně našeho okresu vznikne sdružení obcí, které bude výše uvedenou situaci řešit vyvážením tuhého komunálního odpadu na řízenou skládku ve Chvaleticích. Toto řešení počítalo s tím, že by se odpad na skládku ve Chvaleticích vyvážel v kontejnerech. Nakonec od tohoto řešení zálabské obce upustily, protože by si musely společně koupit nosič kontejnerů a hradit jeho provoz. Mimo to by si musela každá obec zakoupit kontejnery. Jeden kontejner stojí dnes cca 40 000 Kč a naše obec by potřebovala nejméně 3 ks. Z těchto důvodů se zálabské obce rozhodly využít nabídky obcí Přeloučska. Obce Přeloučska vyřešily již v letošním roce problém ukládání tuhého komunálního odpadu zavedením popelnic. Jsou vybaveny Kuka-vozy a odpad vyvázejí na řízenou skládku ve Chvaleticích. Dále mají obce Přeloučska uzavřenou dohodu s provozovatelem skládky na základě které platí za uložení 1t odpadu o 140 Kč méně než ostatní uživatelé. Sečteno a podtrženo: zálabské obce nemusí investovat peníze do kontejnerů a do zakoupení i provozu svozového vozidla. Další výhodou je již výše uvedená sleva za uložení 1t odpadu na skládku ve Chvaleticích. Do budoucna počítá sdružení Přeloučska i se zavedením separovaného / tříděného / sběru odpadu /sklo, plasty, železo, papír/. Tento separovaný sběr bude bezplatně ukládán na stávající skládku v Krakovanech do kontejnerů.

To jsou ve stručnosti důvody, které nás společně s dalšími obcemi zálabské části našeho okresu /Konárovice, Veletov, Týnec nad Labem, Lipeč, Radovesnice II a pravděpodobně i Zíželice/ vedou k zavedení popelnic. Podrobné informace jsou, jak již bylo uvedeno, k dispozici v obecních vývěskách.

TERMÍN ZAVEDENÍ POPELNIC V OBCI ?

Dle poslední informace zástupce obcí Přeloučska budou popelnice na zálabské straně našeho okresu zavedeny pravděpodobně k 1.4. 1994.

KOLIK BUDOU ČINIT POPLATKY ZA POPELNICI ?

Občané si zakoupí popelnice, které budou jejich majetkem. Přesná cena popelnic bude sdělena v nejbližší době po jednání s vedením sdružení obcí Přeloučska a po jednání s výrobním závodem Meva Roudnice n/L. Za vlastní vyvážení popelnic se nebude vybírat paušální poplatek, protože ten by nebyl zcela objektivní. Z tohoto důvodu se budou na OÚ prodávat známky. Původně jsme počítali s tím, že občané v produktivním věku budou platit za známku 20 Kč a důchodci 15 Kč. Od tohoto záměru jsme ustoupili a chceme tuto službu /vyvážení odpadu/ občanům z 25% dotovat z obecních prostředků. Na základě tohoto opatření by všichni občané bez rozdílu platili za známky 15 Kč.

Závěrem informací o odpadech a popelnicích nám dovoluete ještě několik slov. Věříme, že pochopíte důvody, které nás vedou k zavedení popelnic v Krakovanech i Božci a svůj vztah ke svému domovu a svým dětem i vnukům dokážete tím, že nebudete okolí svých domovů z přízemních důvodů devastovat zakládáním divokých skládek. Předem děkujeme za pochopení !

KONKURZNÍ ŘÍZENÍ NA PROJEKT ČOV A KANALIZACE V OBCI .

V současné době vrcholí konkurzní řízení na projekt ČOV a kanalizace v obci. Z původních 13 uchazečů byli konkurzní komisí vybráni dva do druhého kola konkurzního řízení. Jedná se o VIS Hradec Králové a Severoprojekt Česká Lípa. Jedna z výše uvedených firem se stane vítězem konkurzního řízení a získá zakázku na projekt ČOV i kanalizace v obci. Projekt by měl být dokončen v květnu příštího roku. V případě, že se nám podaří získat od fondu MZP nárokované prostředky /4000 000 Kč bude ještě v příštím roce zahájena stavba ČOV v katastru "staré cihelny"

Nyní přejdeme k druhé části dnešních informací a tou je problematika spojená s OPTIMÁLNÍM VYUŽITÍM NEMOVITÉHO MAJETKU OBCE.

OBCNÍ LESY

Obec vlastní v k. ú. Krakovany, Božec a Uhlířská Lhota cca 3,5ha obecních lesů ve čtyřech lokalitách. Vzhledem k celkově nízké výměře obecních lesů a k jejich nesourodé dislokaci rozhodlo obecní zastupitelstvo z ekonomických důvodů již v srpnu 1992 o jejich pronájmu Lesnímu závodě Chlumeck nad Cidlinou. Lesní závod nám tuto nájemní smlouvu vypověděl k 31. 12. 93. Z tohoto důvodu jsme hledali nového nájemce obecních lesů. Na svém jednání dne 9. II. 93 schválilo obecní zastupitelstvo záměr pronajmout obecní lesy od I. I. 94 obci Žíželice, která obhospodaruje 70 ha svých lesů a má k této činnosti vytvořeny optimální podmínky podložené bohatými zkušenostmi. Výše pachtovného by se oproti smlouvě s Lesním závodem Chlumeck nad Cidlinou neměnila. Informace o tomto záměru je vyvěšena na úřední desce a každý z občanů se k němu může vyjádřit.

OBCNÍ POLE

Obec vlastní v k. ú. Krakovany a Božec cca 85 ha polí. Z toho cca 17 ha je pronajato soukromým nájemcům a zbytek užívá ZD Krakovany. V listopadu letošního roku požádal ing. Robovský z Vinařic o pronájem všech obecních polí. /cca 68 ha/ dosud užívaných ZD Krakovany. Nabízí obci pachtovné ve výši 700 Kč z 1 ha ročně plus úhradu daně z pozemku.

Vzhledem k tomu, že se jedná o dlouhodobou /7 roků/ a zejména po ekonomické stránce výhodnou nabídku /dosud ZD Iq obilí z 1 ha ročně/ rozhodlo se OZ na svém jednání dne 9. II. 93 schválit záměr pronajmout obecní pole dosud užívaná ZD Krakovany ing. Robovskému.

Zákon o půdě stanoví, že by ke změně uživatele došlo k I. 10. 95.

Také tato informace je vyvěšena na úřední desce a každý občan se k tomu může vyjádřit.

Závěrem několik slov na vysvětlenou. Dle zákona o obcích musí OZ před každým prodejem nebo pronájmem obecního majetku schválit záměr a ten musí být po dobu 30 dní vyvěšen na úřední desce, aby se k němu mohl každý občan vyjádřit. Teprve po této lhůtě může obecní zastupitelstvo rozhodnout o prodeji nebo pronájmu obecního majetku.

Žádost společnosti podnikatelů VRN Radovesnice II o prodej obecního pozemku v Božci.

Společnost podnikatelů VRN Radovesnice II požádala obec o prodej pozemků v Božci za transformátorem - tzv. "Obíčky". Na tomto pozemku /40a/ by chtěla vybudovat halu - dílnu. V dílně by pracovalo přibližně 8 zaměstnanců, kteří by se vedle opravárenské činnosti zabývali i kovovýrobou. Pro obec by vznik takového podniku na jejím území znamenal výraznou "danovou injekci". Žádost společnosti VRN Radovesnice II bude obecní zastupitelstvo posuzovat na nejbližším jednání.

Na závěr dnešních informací Vám dovoluji ještě dvě zprávy :

I/ PROVOZ MANDLU

Protože provozování mandlu je pro obec trvale prodělečná činnost, rozhodlo se OZ tuto službu zprivatizovat. Mandlovací stroj bude prodán paní Miloslavě Dostálové s podmínkou, že bude výše uvedenou službu poskytovat občanům po dobu nejméně dvou let. Privatizací se obec zbaví prodělečné činnosti a přitom služba občanům zůstane zachována. K přestěhování stroje dojde na přelomu listopadu a prosince. O přesném termínu změny budete včas informováni

2/ INSTALACE TELEFONNÍ BUDKY V KRAKOVANECH.

V březnu letošního roku jste se v místní anketě vyslovili pro zřízení telefonní budky v Krakovanech. Ihned poté jsme zahájili jednání s OST Kolín. Přestože se obec zavázala telefonní budku uhradit /10 000 Kč/, nepodařilo se přes veškeré urgencye přimět OST Kolín k jejímu zřízení. Na posledním jednání nám byl nabídnut automat na "karty". Tuto nabídku jsme odmítli a nadále požadujeme automat na mince. Následně nám OST Kolín sdělila, že v současné době se veškeré automaty předělávají z federálních mincí na české /2 Kč/. Dále nám sdělila, že z výše uvedeného důvodu může naši objednávku vyřídit až na jaře 1994. Můžeme Vás ujistit, že pro dodržení tohoto termínu uděláme maximum.

BLAHOPŘEJEME nejstarším občanům Krakovan a Božce
a přežeme jim hodně síly, dobré zdraví a stálý úsměv !

V letošním roce se dožívá úctyhodného věku 93 let paní Mařatová Marie Krakovany 73.

Paní Sirůčková Marie Božec 14 91 let

Pan Černý Jan Krakovany 12 90 let

Paní Bubeníková Marie Krakovany 50 88 let

Pan Louda František Krakovany 133 88 let.

Než zavoní jehličí a zazní vánoční zvonky, ne chvíli se zastavte a usmějte se !
Přibalte k vánočním dárkům pohodu, klid, radost a smích. Ovíňte stužkou přátelství a lásky.

Z cesty do nového roku pak vymeťte nesyáry, závist, zlobu, pomluvy a vykročte s náručí plnou radosti. Vzpomeňte, že doopravdy šťastný může být jen ten, kdo rozdává radost jiným...

VESELÉ VÁNOCE A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

přeje redakční rada
Novin Krakovan a Božce

a OZ Krakovany.

VÝVOJ ŠKOLSTVÍ V KRAKOVANECH

1880 nová školní budova dvojtřídní, která r. 1886 zrušením bytů byla upravena na trojtřídní. V roce 1904 byla provedena přístavba o čtvrtou třídu a byt řídicího učitele.

škola r. 1904

Narižením zemské správy politické v roce 1790 za panování Leopolda II. zřízena škola filiální v Krakovanech ku farní škole Labskotýnecké. Byla ještě téhož roku nákladem vrchnosti císař. královskou komorou panství Pardubického vystavěna dřevěná budova, kde bylo čp. 53 (U Matějků), na místě nynější mateřské školy. Střecha byla původně šindelová. Prvním učitelem této školy byl Václav Vorel, krejčí, učil 24 roky a odešel v r. 1814 do Uhlířské Lhoty.

Poněvadž stará škola nevyhovovala, postavena byla roku

Od roku 1914 působili na zdejší škole tito správcové školy:

1814 - 1834	Josef Šintler
1834 - 1835	Jiří Trla
1835 - 1836	František Vacek
1836 - 1855	František Vavřina
1855 - 1877	František Hnojil
1877 - 1878	Josef Fiala
1878 - 1896	František Strnad
1896 - 1897	Jan Rosmuller
1897 - 1919	Antonín Sellner
1919 -	Václav Turovský

Po Václavu Turovském se stává správcem školy Jindřich Hanousek až do roku 1940.

1940 - 1944	Marta Hovorková
1944 - 1948	Jindřich Hanousek
1948 - 1952	František Kykal
1952 - 1958	Vladimír Šetek
1958 - 1960	Marie Šetková
1960 - 1987	Zdeněk Mikeš
1987 -	Milada Mikešová

Obecná škola v Krakovanech v letech 1940 - 1945 byla stále v provozu. Dne 27.7.1944 byly zabrány dvě třídy pro účely německé armády. Dne 22.5.1944 uvolněna budova mateřské školy a sokolovna.

ZIMA a ptáci

Prosincem se loučíme s rokem občanským, ale pro rok v přírodě je prosinec jen měsíc uprostřed zimy. Tichý, bez ptačího zpěvu. Většina ptáků odletěla do teplých krajů a jen několik druhů zůstává. A ty v zimních měsících strádají. **POTŘEBUJÍ NAŠÍ P O M O C!** Krmení.

Mnozí občané si myslí, že zimnímu krmení ptactva není třeba věnovat zvláštní péči, že stačí nasypat zbytek jídel za okno. Tím však mohou v dobrém umyslu přivodit ptákům průjmy-onemocnění - úhyn.

Do ptačích krmítek nepatří syrové ani vařené brambory, zbytky čerstvého chleba a pečiva, kořeněných jídel a upravované maso. Naproti tomu sušené zbytky chleba, rohlíků a knedlíků se mohou použít. Vhodné jsou lojové závěsy a závěsy z hovězího masa uvařené v neslané vodě. Vhodná jsou i semena ze šišek, z jablek, hrušek, okurek, tykví, řepky, máku, ptačí zob, rýž, ovesné vločky, proso a zadina.

ZE SI TO NAŠI MALÍ POMOCNÍCI ZASLOUŽÍ JE TENTO PŘÍKLAD !

V roce 1990 jsem pozoroval sýkoru konadru. Konadra váží jen asi 17 až 20 gramů, ale za každý den sebere kolem 130 housenek, dlouhých 3 - 4 cm. Housenky vůbec tvoří převážnou část potravy konader a sýkor modřínek; někdy až 75 %. Pro lepší představu si uveďme kolikrát za den krmil pár sýkor konader devět mláděť v hnízdě: čtyři dny po vylíhnutí 200 krát, desátý den 450krát, potom 500 - 600krát a poslední den před vylétnutím 800krát. Dohromady to představuje 3/4 kg živé potravy, převážně housenek, kterých sýkory zbavily blízké okolí.

● P R O S Í M E . . . . . N E Z A P O M E Ň T E ●

Svět Květin

Jako v kouzelné říši květin si jistě připadali účastníci zájezdu na výstavu SVĚT KVĚTIN v Trutnově. Prohlédli si zde kolem třiset druhů mečíků a stopadesáti druhů jirů, dále směs aster, růží a doprovodné květinové vazdy.

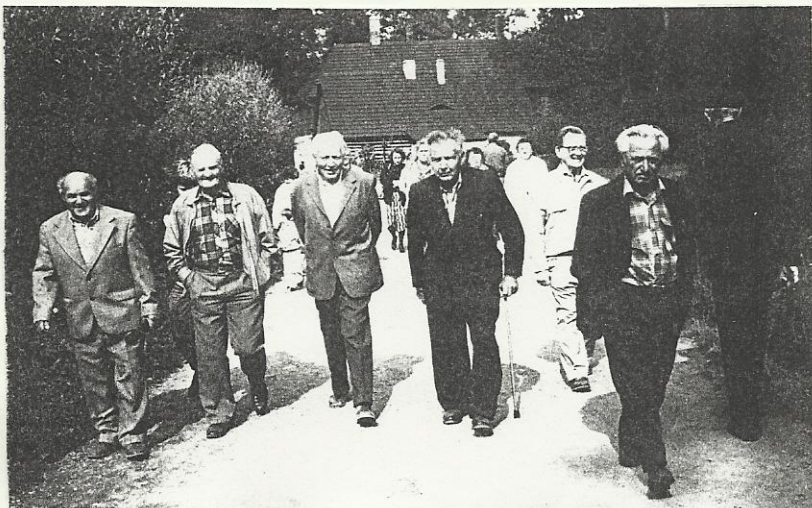
Po prohlídce výstav poseděli účastníci na občerstvení při dechovce v areálu výstaviště. Návštěvu výstav zakončili prohlídkou pěkné zahrádkářské osady PEKLO.

Cestou na výstavu do Trutnova byla zastávka v krásném koutu naší vlasti BABIČINĚ ÚDOLÍ. Po návštěvě Ratibořického zámku, kolem Mlýna a pomníku Babičky s dětmi prošli návštěvníci ke Starému bělidlu a Viktorčinu

splavu. I když počasí bylo chladné bylo tu krásně.

Připomeňme si B. Němcovou: "Nikdo z vás nevidí milé Ratibořice tak krásnými jako já! Vy vidíte v nich jen prozu skutečnosti, mě zůstaly

R A J E M !

Návštěvu Babičina údolí
zhodnotil pan Nezavdal
slovy: "KAM LIDI POSPÍCHÁ-
TE, VŽDYŤ JE TU TAK KRÁSNE!

Zájezd pořádala organizace
Českého zahrádkářského
svazu v Krakovanech.

Krátce představujeme ZO ČZS v Krakovanech

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Krakovanech
byla založena roku 1963

Po celou dobu svého trvání zajišťovala pro své členy a zájemce z
řad občanů sadbu ovocných stromků a okrasných keřů a květin. Zajiš-
tovala pro své členy výhodný odprodej ovocných i zeleninových vý-
pěstků. Zapojovala se do různých soutěží pořádaných ČZS. Jednou ze
soutěží byla fotografická soutěž "Rozkvetlá vesnice". Zde se umísti-
la v první polovině. Když uvážíme, že soutěže se zúčastnilo 184 organi-
zací a 63 jednotlivců byl to úspěch.

Velmi zkušeným členem je pan Šindelář. Ovocnář na slovo
vzatý. Velice rád poradí každému kdo chce pěstovat a nebo
již pěstuje ovocné stromy.

I když je to i z jiného oboru, rád poradí i včelařům.
K dnešnímu dni má organizace 23 členů. Předsedou je
pan Zdenek Lutera.

Jen se nevytahuj!!

Takovýchle parohy
jsem měl už před třiceti
léty!